

පටුන

පරිච්ඡේදය 1. හැඳින්වීම.....	1
1.1 හැඳින්වීම.....	1
1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යුහය.....	2
1.3 රෙගුලාසි සහ ප්‍රතිපත්ති.....	3
1.4 පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය.....	5
1.4.1 දත්ත වර්ග.....	5
1.4.2 නියැදි උපාය මාර්ගය.....	5
1.4.3 දත්ත විශ්ලේෂණය.....	7
1.5 පර්යේෂණ ස්ථාන.....	8
1.5.1 දෙහිවල-ගල්කිස්ස මහ නගර සභාව.....	8
1.5.2 බොරලැස්ගමුව නගර සභාව.....	12
1.6 පරිච්ඡේද සාරාංශය.....	14
පරිච්ඡේදය 2 - පශ්චාත් කොවිඩ්-19 වසංගතය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ	
නාගරික ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය.....	16
2.1 හැඳින්වීම.....	16
2.2 ගෝලීය කොවිඩ් - 19 වසංගතය.....	17
2.3 ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ්-19 තත්වය.....	17
2.4 වසංගතය පාලනය කිරීම සඳහා රජය විසින් ගන්නා ලද	
පියවර.....	18
2.5 උත්පාදනය වූ ඝන අපද්‍රව්‍ය වර්ග.....	20
2.6 නාගරික ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ අභියෝග.....	21
2.7 රජය විසින් අනුගමනය කරන ලද ඝන අපද්‍රව්‍ය	
කළමනාකරණ උපාය මාර්ග.....	23
2.7.1 වෛද්‍ය ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිකාර.....	23

2.7.2 කොවිඩ්-19 ආසාදනීය සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අතුරු මාර්ගෝපදේශය (2020)....	24
2.7.3 විධාන දාමය.....	25
2.7.4 කළමනාකරණ සහ වැළැක්වීමේ පියවර.....	25
2.7.5 ජාතික ආපදා කළමනාකරණ යාන්ත්‍රණයන් සමඟ පළාත් පාලන ආයතන ඒකාබද්ධ නොවීම	28
2.8 සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යුහය කෙරෙහි කොවිඩ්-19 හි බලපෑම.....	29
2.8.1 සංවිධානාත්මක ධුරාවලිය කෙරෙහි කොවිඩ්-19 හි බලපෑම	30
2.8.2 සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සේවා කෙරෙහි කොවිඩ්-19 හි බලපෑම.....	31
2.9 කසළ කළමනාකරණ සේවකයින් කෙරෙහි බලපෑම.....	44
2.10 කසළ දාමය කෙරෙහි වෛරසයේ බලපෑම	55
2.11 වසංගත කාලය තුළ කසළ චරිතාකම් දාමය	58
2.12 නිගමනය	59
පරිච්ඡේදය 3 - අවිධිමත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කෙරෙහි කොවිඩ්-19 හි බලපෑම.....	61
3.1 හැඳින්වීම.....	61
3.2 අවිධිමත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයේ සම්භවය	61
3.2.1 අවිධිමත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයේ විකාශනය.....	63
3.3 අවිධිමත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්.....	66
3.3.1 ආර්ථිකමය චරිතාකමක් ඇති සහ අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම	66
3.3.2 නිෂ්පාදන අලුත්වැඩියා කිරීම.....	68
3.3.3 නිවාස පිරිසිදු කිරීම සහ කඩ දැමීම.....	69

3.3.4 ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම	71
3.3.5 භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය	72
3.3.6 අමුද්‍රව්‍ය විකිණීම	73
3.4 ශ්‍රම බලකාය	75
3.4.1 දිනපතා ඉපැයීම් රැකියා	76
3.4.2 අවිධිමත් ස්වේච්ඡා සේවා නියුක්තිය	77
3.4.3 අවිධිමත් හුවමාරුව පදනම් කරගත් සේවා නියුක්තිය	78
3.5 ශ්‍රම බලකායේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය	78
3.5.1 අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම හා සබැඳි සමාජ අපකීර්තිය	79
3.5.2 රැකියා සුරක්ෂිතතාව සහ දිරිගැන්වීම්වල හිඟකම ...	80
3.5.3 කාන්තාවන් සේවයේ යෙදවීමට අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හිමිකරුවන්ගේ අකමැත්ත	81
3.5.4 අවිධිමත් කසළ එකතු කරන්නන්, කාන්තාවන් ශ්‍රම බලකායට ඇතුළත් වීම පිළිබඳව දක්වන අකමැත්ත	83
3.6 අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය කෙරෙහි කොවිඩ්- 19 වසංගතයේ බලපෑම්	84
3.6.1 අවිධිමත් කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පනවන ලද තහනම්	85
3.6.2 එකතු කරන ලද නොග චිකිණිමේ දූෂ්කරතාව	86
3.6.3 එකතු කරන කසළ ප්‍රමාණය අඩු වීම	88
3.6.4 අවිධිමත් කසළ එකතු කරන්නන්ට එරෙහි මහජන විරෝධතා	89
3.6.5 මහජනතාවගේ කසළ සම්බන්ධ හැසිරීමේ වෙනස්කම්	91

3.6.6 කොවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය හේතුවෙන් දැරීමට සිදු වූ අතිරේක වියදම්	92
3.6.7 එකතු කරන ලද නොග කළමනාකරණය කිරීම.....	94
3.7 අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හිමිකරුවන් විසින් යොදා ගන්නා ලද මුහුණ දීමේ උපාය මාර්ග.....	95
3.7.1 ඇඳිරි නීති කාලය තුළ සාප්පු ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ පවත්වා ගැනීම	96
3.7.2 නව අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ ක්‍රම සැලසුම් කිරීම.....	96
3.7.3 අවිධිමත් ණය දෙන්නන්ගෙන් ණය ලබා ගැනීම සහ ඉතිරි කිරීම් භාවිතය.....	97
3.7.4 ආදායම් මූලාශ්‍ර විවිධාංගීකරණය.....	98
3.7.5 අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය කම්කරුවන් සුරාකෑම	99
3.7.6 ජීවන තත්ත්වය පහත වැටීම	101
3.8 අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය කම්කරුවන් කෙරෙහි කොවිඩ්-19 හි බලපෑම.....	102
3.8.1 කොවිඩ්-19 වෛරසයට නිරාවරණය වීම වැඩි වීම	103
3.8.2 ආදායම අඩු වීම	104
3.8.3 පවුලේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ දුෂ්කරතා.....	105
3.8.4 මහජනතාව අතින් වෙනස්කම් සහිත සැලකීම.....	106
3.9 අවිධිමත් කසළ කම්කරුවන් විසින් යොදා ගන්නා ලද මුහුණ දීමේ උපාය මාර්ග	107
3.9.1 ණය ලබා ගැනීම.....	107
3.9.2 පුද්ගලයින් පුණ්‍යාධාර සංවිධාන සහ ප්‍රාදේශීය සභාවලින් සහාය ලබා ගැනීම	108
3.9.3 ඇඳිරි නීතිය අතරතුර විවිධ ආදායම් උපයන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම	109
3.9.4 නිවසේදී එළවළු වගා කිරීම.....	110

3.10 නිගමන.....	111
පරිච්ඡේදය 4 - කෝවිඩ් 19 වසංගතය හා ගෘහස්ථ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	113
4.1 හැඳින්වීම.....	113
4.2 කෝවිඩ් 19 වසංගතය හා ගෘහස්ථ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය.....	114
4.3 පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය.....	116
4.3.1 දත්ත වර්ග සහ මෙවලම්	116
4.3.2 නියදිය තේරීම	116
4.3.3 ක්ෂේත්‍රය තෝරා ගැනීම	118
4.3.4 නියදිය ප්‍රමාණය	118
4.4 ජනගහන හා සමාජ-ආර්ථික ලක්ෂණ	119
4.4.1 සාකච්ඡාව	125
4.5 දෙහිවල-ගල්කිස්ස මහ නගර සභා ප්‍රදේශයේ ගෘහස්ථ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ වත්මන් තත්ත්වය	127
4.5.1 ප්‍රාරම්භික ගෘහස්ථ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරු	128
4.5.2 අසල්වැසි ප්‍රදේශයේ පිරිසිදුකම පිළිබඳ අදහස.....	129
4.5.3 ගෘහස්ථ කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්	132
4.5.4 කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ අදහස් ...	141
4.5.5 කසළ එකතු කිරීමේ සේවා සහ සේවකයින් පිළිබඳ ගැටලු.....	144
3.5.6. කොවිඩ්-19 කාලසීමාවේ කසළ එකතු කිරීමේ වෙනස්කම් පිළිබඳ අදහස.....	149
4.6 නිගමන	156
පරිච්ඡේදය 5 - නිගමනය.....	159
5.1 හැඳින්වීම.....	159
5.2 ප්‍රධාන සොයාගැනීම්	159

5.2.1 ශ්‍රී ලංකාවේ විධිමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	159
5.2.2 අවිධිමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය	162
5.2.3 ගෘහස්ථ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	163
5.3 නිර්දේශ	164
මූලාශ්‍ර	172
පළමු උපග්‍රන්ථය - සාමාන්‍ය අපද්‍රව්‍ය වර්තමාන දාමය	176